

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

STRATEGIE ROZVOJE VEŘEJNÉ ZELENĚ

Moravská Nová Ves

listopad 2022

„Posílení strategického řízení v městyse Moravská Nová Ves“ Registrační číslo projektu CZ.03.4.74/0.0/0.0/18_092/0014722.

Spolufinancováno z Evropského sociálního fondu, Operační program zaměstnanost.

OBSAH:

1.	PRŮVODNÍ ZPRÁVA.....	2
1.1	Charakteristika projektu.....	2
1.2	Identifikační údaje	2
1.3	Postup zpracování koncepce	2
1.3.1	Účel a cíl strategie rozvoje zeleně.....	2
1.3.2	Požadavky na obsah a rozsah strategie	2
1.3.3	Postup zpracování strategie rozvoje zeleně.....	2
1.4	Metodika hodnocení stavu sídelní zeleně	3
1.5	Další důležité podklady:	3
1.5.1	Hodnocení stavu sídelní zeleně	4
1.5.2	Návrh pro plochy sídelní zeleně	7
1.5.3	Doplňkové informace	8
1.6	Charakteristika řešeného území.....	8
1.6.1	Přírodní podmínky.....	8
1.6.2	Ochrana přírody a krajiny	9
1.6.3	Ochrana památek.....	9
1.6.4	Pozemky ve městě dle druhu pozemku a způsobu využití.....	9
1.7	ANALYTICKÁ ČÁST – Zhodnocení současného stavu sídelní zeleně.....	10
1.7.1	Dotazníkový průzkum.....	11
1.8	NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ.....	14
1.8.1	Údržba zeleně – intenzitní třídy.....	14
1.8.2	Doporučení k údržbě zeleně v obci	14
1.8.3	Doporučená údržba vegetačních prvků sídelní zeleně.....	15
1.8.4	Intenzitní třídy údržby zeleně	17
1.8.5	Orientační ceny údržby vegetačních prvků	19
1.8.6	Doporučený sortiment rostlin pro použití (do krajiny a sídla).....	20
2.	VÝKRESOVÁ ČÁST	21

1. PRŮVODNÍ ZPRÁVA

1.1 Charakteristika projektu

Název projektu: **Strategie rozvoje veřejné zeleně Moravská Nová Ves**
 Termín zpracování: listopad 2022

1.2 Identifikační údaje

Katastrální území: Moravská Nová Ves
 Město: Moravská Nová Ves
 Okres: Břeclav
 Kraj: Jihomoravský

Pořizovatel: Moravský Nová Ves
 Náměstí Republiky 107
 Moravská Nová Ves 691 55
 IČ:00283363
 DIČ: CZ00283363

Zpracovatel: MDP GEO, s.r.o.
 Masarykova 202, 763 26 Luhačovice
 Telefon: 608 866 306, e-mail : Mdpgeo@mdpgeo.cz
 IČO : 25588303, DIČ: CZ25588303

1.3 Postup zpracování koncepce

1.3.1 Účel a cíl strategie rozvoje zeleně

Strategie rozvoje zeleně městyse Moravská Nová Ves má za cíl získat soubor opatření směřujících k dosažení cílů stanovených v oblasti veřejné zeleně na úrovni samosprávy. Důvodem pro zpracování strategie rozvoje zeleně je především snaha o zlepšení stávajícího stavu zeleně a dále plánován výhledu na další období. Dále je cílem možnost určit nejcennější plochy veřejné zeleně nebo naopak dřeviny, jejichž stav je nevyhovující a mohou ohrožovat bezpečnost svého okolí. Na základě strategie je cílem celková optimalizace a zefektivnění nákladů na údržbu obecní zeleně.

Podpořit však bude možné také zeleň krajinnou, která tak může přispět k příznivému stavu a budoucímu vývoji významných krajinných prvků nebo prvků územního systému ekologické stability.

Strategie je potřebná především s ohledem na nezbytnou potřebu rozvoje zeleně s důrazem na následnou péči. Strategie by měla zefektivnit postupy obecní správy při rozvoji a péči o zeleň, plánování a účelné vynakládání finančních prostředků do veřejné zeleně a v neposlední řadě i profesionální přístup k ochraně veškeré zeleně. Při přípravě Strategie bude zapojena také veřejnost prostřednictvím dotazníkového šetření.

Studie zajišťuje evidenci, hodnocení a návrh obnovy a tvorby sídelní zeleně s cílem zajistit zlepšení kvality prostředí v sídle a jeho ekologickou stabilitu. Návrh strategie se snaží navrhnout zeleň v sídle jako funkčně a prostorově spojitý systém zeleně zastavěného území, v návaznosti na zeleň v krajině, včetně zajištění průchodností území.

Dále kategorizuje veškeré plochy zeleně dle funkčního, plošného a prostorového významu a dle kvality. Na základě rozboru budou ve studii doporučeny regulativy pro jednotlivé kategorie, rozděleny plochy do intenzitních tříd údržby, stanoveny rámcové zásady rozvoje a údržby, navržena etapizace rekonstrukce a realizace navržených úprav.

Strategie navazuje na již existující dokumenty jako je Vize rozvoje Moravské Nové Vsi (CityUpgrade) a Adaptační strategii Regionu Podluží a Hodonínska na Klimatickou změnu z roku 2022. Tyto dokumenty obsahují informace o rozvoji obce v oblasti zeleně. O celkové revitalizaci zeleně, která byla částečně zdevastována tornádem v roce 2021. Strategie se orientuje spíše na provádění údržby a péči o stávající i budoucí obecní zeleň.

1.3.2 Požadavky na obsah a rozsah strategie

Systém sídelní zeleně zahrnuje zeleň veřejnou, vyhrazenou i soukromou. Strategie se zabývá plochami veřejné zeleně, a to zejména plochami v intravilánu obce, pod správou obce. Zeleň kolem soukromých objektů není studií řešena.

1.3.3 Postup zpracování strategie rozvoje zeleně

Nejprve bylo vymezeno řešené území a dále pak v rámci terénního šetření proběhla analýza současného stavu sídelní zeleně. Byl vytvořen pasport veřejné zeleně včetně inventarizace solitérní zeleně. Předmětem průzkumu byla zeleň polosoukromá a veřejná.

V terénu byly do mapového podkladu vymezeny plochy zeleně, které byly dále hodnoceny. Při terénním šetření byla pořízena fotodokumentace a vyplňována tabelární část hodnocení, která se týká určení funkčního typu, stability ploch a celkového zhodnocení stavu.

Na práce v terénu navazuje vyhodnocení – zpracování celkové bilance ploch (procentuální zastoupení ploch stabilních, nestabilních apod.), popis a komentáře. Názvy vymezených ploch zeleně byly konzultovány s vedením obce.

Dokumentace není zpracována do podrobnosti parcel a navržená řešení jsou koncepční. Při navrženém opatření byl kladen důraz na udržitelný rozvoj obce.

Důležité je podotknout, že předmětem studie není individuální rozpracování architektonické podoby každé lokality, ale návrh uceleného a funkčního systému zeleně s ohledem na prováděnou údržbu.

Vymezení a popis řešeného území

Řešeným územím jsou plochy intravilánu na celém správním území městyse Moravská Nová Ves. Řešené pozemky jsou omezeny vlastnictvím obce. Informace o vlastnictví pozemků jsou uvedeny v tabulkách pasportu zeleně.

Katastrální území: Moravská Nová Ves

Město: Moravská Nová Ves

Okres: Břeclav

Kraj: Jihomoravský

Celková plocha katastrálních územích: 23,4 km²

Zpracování strategie vychází z Osnovy a metodického rámce pro zpracování studií systému sídelní zeleně.

Pojem „sídelní zeleň“ není právní úpravou definován. Pro potřeby této koncepce jej lze zjednodušeně popsat jako soubor ploch, jejichž hlavní využití je vázáno přímo na zeleň (resp. vegetační prvky), nebo v nichž je zeleň důležitým doplňkovým prvkem k hlavnímu využití těchto ploch, který se vymezuje v zastavěném území, zastavitelných plochách a případně nezastavěném území v bezprostřední vazbě na zastavěné území a zastavitelné plochy. Prostorovým a funkčním uspořádáním stávajících a navržených ploch sídelní zeleně do pokud možno spojitě sítě vzniká systém sídelní zeleně.

Systém sídelní zeleně zahrnuje zeleň veřejnou, vyhrazenou i soukromou.

Základní skladební jednotkou je tzv. „funkčně-kompoziční jednotka zeleně“ (dále jen „FKJZ“), někdy označována jako „kategorie zeleně“ nebo „funkční typ zeleně“ (např. park, parkově upravená plocha, ostatní zeleň, obytná ulice, rekreační zeleň, apod.).

Kategorizace zeleně je podkladem pro bilanci současného a navrhovaného stavu zeleně. Kategorie budou stanoveny na základě pasportu zeleně a konzultací s představiteli obce a zainteresovaných subjektů. Pro jednotlivé FKJZ budou stanoveny společné rámcové zásady jejich rozvoje a údržby.

1.4 Metodika hodnocení stavu sídelní zeleně

Pro hodnocení jednotlivých ploch zeleně městyse Moravské Nové Vsi byla použita upravená metodika podle Šimka (2006), která dělí zeleň do základních prostorových jednotek

(tzv. **Základní plocha zeleně**). Základní plocha zeleně je část prostoru, v němž převládá některá z hlavních funkcí, a její projevy jsou v základní ploše homogenní.

Zpracované území je vymezeno rozsahem zastavěného a zastavitelného území obce. Koncepce tedy zahrnuje zastavitelné území obce.

1.5 Další důležité podklady:

Územní plán městyse

Baroš A., Barošová I., Boček S., et al. *Metodika pro výběr vhodných druhů dřevin a bylin pro venkovská sídla: certifikovaná metodika VÚKOZ*. Průhonice: [Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví], 2014.

Buček A., Lacina J.: *Geobiocenologie II.*, MZLU v Brně, Brno, 2000

Culek M. a kol.: *Biogeografické členění České republiky II*, AOPK ČR, Praha, 2005

Chytrý, M. *Katalog biotopů České republiky*, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha 2010

Úradníček L., Maděra P. a kol.: *Dřeviny České republiky*, Matice lesnická, Písek, 2001

Ústav územního rozvoje (ÚÚR). *Charakter a struktura zástavby venkovských sídel v územních plánech*.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. *Rozvoj ve všech oblastech*, 2017.

katastrální mapa, Český úřad zeměměřičský a katastrální

aktuální letecké ortofotosnímky, historická ortofotomapa z roku 1953

historické mapy I., II. a III. vojenského mapování, mapy Stablního katastru (císařské otisky)

vlastní terénní průzkumy – říjen 2022

a další

Další použité podklady a mapy a online zdroje:

<http://mapy.nature.cz/>

<http://mapy.geology.cz/>

http://www.mzp.cz/cz/pudni_mapy

<http://mapy.vumop.cz/>

<https://mapy.cz/>

<https://pamatkovykatalog.cz/>

1.5.1 Hodnocení stavu sídelní zeleně

Pro hodnocení současného stavu byl využit model 'FKJZ' - vymezení dle funkčně-kompoziční jednotky zeleně. Jedná se o ucelenou část systému zeleně sídla, která je vymezena prostorově na základě společenského významu role v organismu sídla. Pro hodnocení byla použita metodika zpracovaná doc. Ing. Pavlem Šimkem, Ph.D a na základě individuality tohoto konkrétního zadání pro konkrétní obec byla doplněna a poupravěna.

- **Obecné identifikační charakteristiky**

1.5.1.1 Číslo FKJZ

Pořadové číslo dané plochy v systému zeleně. Použité v tabulkové i grafické části.

1.5.1.2 Název ZP (základní plochy)

Název plochy pro identifikaci jednotlivých ploch (konzultováno z investorem, využity místní zažitá názvy)

- **Základní členění základních ploch do funkčních typů**

1.5.1.3 Funkční typ

Stanovuje převládající využití plochy v současném stavu. Jednotlivé funkční typy popsány níže.

Plochy, na kterých zeleň plní hlavní funkci:

P – park
 PU – parkově upravená plocha
 R – rekreační zeleň
 H – hřbitov
 T – ochranná zeleň
 O – ostatní zeleň
 OU – obytná ulice
 NK – nábřeží krajinného typu
 S - sad
 VD – významný detail
 PPP – přírodě podobná plocha

Plochy, na kterých zeleň plní doplňkovou funkci:

ZB – Zeleň obytných souborů
 ZO – zeleň občanské vybavenosti
 ZK – zeleň školních a kulturních zařízení
 ZS – zeleň sportovních areálů
 ZZ – zeleň zdravotnických zařízení
 ZV – zeleň vodotečí
 ZD – zeleň dopravních staveb

Popis a regulace vybraných funkčních typů sídelní zeleně:

Park (P)

Souvislá upravená plocha, na které plošná a prostorová struktura vegetačních prvků odpovídá potřebám pro plnohodnotný odpočinek. Skladba vegetačních prvků, dosahovaná intenzita péče, možnost rozvinutí programového řešení a kompozice činí z tohoto funkčního typu nejvýznamnější kompoziční celek krajinářské architektury. Požadavek na možnost poskytnutí účinné rekreace v přírodním prostředí je podmíněn dostatečným kompozičním a pěstebním potenciálem plochy a možnostmi jeho případného využití.

Plochy nesmí být redukovány, veškeré činnosti v okolí související s objektem musí být posuzovány z hlediska možných vlivů na park (prostředí i biotop). Rozvojové programy (i programy režimu péče) musí upřednostňovat individuální i systémový charakter plochy.

Parkově upravená plocha (PU)

Mensší parkově upravené plochy, u kterých převažuje dekorativní funkce. Na rozdíl od parku tyto plochy neposkytují možnost plnohodnotného prostředí pro odpočinek a možnost všestranně rozvíjet kompozici a program plochy. Jejich funkce v systému zeleně města je významná - vytváří mozaiku drobných ploch, která významně ovlivňuje upravenost (charakter) a specifickou městských částí i celého sídla.

Plochy nesmí být redukovány, činnosti a aktivity situované v kontaktu s těmito plochami musí být rozvíjeny (provozovány) tak, aby nenarušovaly charakter plochy. Plochy by měly být rozvíjeny v souladu s jejich charakterem ve vztahu k blíže definovaným potřebám jejich okolí.

Rekreační zeleň (R)

Funkční typ může mít dva odlišné charaktery. Část ploch je lokalizovaná v silně urbanizovaném prostředí a tyto plochy představují značný rozvojový potenciál. V jiných případech se jedná o plochy u zařízení hromadné rekreace (sezónnost, časově omezený přístup) nebo přístupné plochy celoročně využívané - tyto plochy se uplatňují především na okrajích intravilánu s minimální vybaveností. Plochy často navazují na krajinnou zeleň (lesní porosty). Převažují na nich vegetační prvky a stavební objekty nepřekračují 25 % rozlohy plochy. Součástí plochy je zpravidla vybavenost.

Plochy nesmí být redukovány, činnosti a aktivity situované v kontaktu s těmito plochami musí být rozvíjeny (provozovány) tak, aby nenarušovaly charakter plochy a její specifikovanou funkci, důraz je zpravidla kladen nejen na stav vegetačních prvků, ale i na vybavenost a její kvalitu často determinující využití plochy.

Hřbitov (H)

Plochy účelového zařízení, které svým charakterem patří do soustavy sídelní zeleně. Často vysoký podíl vysoké liniové zeleně, nové řešení dílčích částí nutno vždy rozvíjet individuálně řešeným programem.

V rozvojovém programu respektovat charakter základní plochy v systému zeleně sídla. V druhovém složení možno používat širokého spektra dřevin včetně introdukovaných.

Ochranná zeleň (T)

Plocha účelové zeleně zaměřené na snížení negativních vlivů různých provozů a zařízení. Vegetace plní nejčastěji funkci ochranné clony – psychohygienická funkce, zakončení dálkových pohledů, protihlukové clony.

Důraz na prostorovou strukturu plochy a druhové složení směřující k dlouhodobé stabilitě. Bez těchto atributů nemůže být ochranná funkce efektivní. Plochy bez vybavenosti netvoří-li zároveň plochy komunikačně důležité – průchozí.

Ostatní zeleň (O)

Často neupravené plochy, volně přístupné, bez současné údržby. Charakteristickým znakem jsou spontánně vzniklé porosty. Jedná se např. o stavební proluky, plochy po staveništích. Plochy jsou zpravidla volně přístupné a neudržované.

Jedná se o plochy, na kterých je zpravidla vymezen odlišný cílový funkční typ. Při hledání optimálního návrhu na využití těchto ploch je nutné respektovat potřebu doplnění struktury nezastavěných ploch. Prioritou je návrh pěstebnímu modelu.

Obytná ulice (OU)

Plochy tvořící mozaiku drobných funkčních typů – malých parkově upravených ploch, předzahrádek, neoplocené soukromé zeleně podílející se na charakteru veřejného prostranství. Zpravidla nelze sjednotit podobu či druhové složení, často zde funguje zaběhané zvyklosti ve využití ploch, parkování, užitkové i okrasné zahrádky. Problémem bývá nejen nevhodné druhové složení i prostorová struktura, ale i nevyrovnaná úroveň péče. Cílem by mělo být postupné sjednocování charakteru úpravy např. odstraňováním dožívajících jedinců nevhodných druhů. Je nutno upravit vztahy k využití veřejného prostoru s cílem založení dlouhodobě funkční a odpovídající úpravy.

Nábřeží krajinného typu (NK)

Zeleň v doprovodu vodotečí a vodních ploch, zpravidla volně přístupná. Je tvořena charakteristickým druhovým složením dřevin druhově navázaných na vodní prostředí. Důležitá součást kosterní zeleně sídel. Mnohdy má i v zastavěné části přírodě blízký charakter.

Sad, zahrada (S)

Uzavřený objekt, vymezený plotem, případně zdí. Soukromý charakter s omezeným přístupem, avšak v obecním vlastnictví. Široká škála funkce zahrady – užitková, odpočinková, okrasná, edukační, specializovaná apod.

Významný detail (VD)

Záměrně založené plochy zeleně zcela minimálního rozsahu tvořící doprovod různým drobným kulturním památkám, především drobným sakrálním a memorálním objektům (kapličky, křížky, boží muka, sochy, památníky, apod.) či významným místům.

Přírodě podobná plocha (PPP)

Jako přírodě podobné plochy jsou označeny základní plochy s převažující ekologickou a krajinnotvornou funkcí. Rozvoj těchto ploch zajišťují především přírodní mechanismy sukcese a nasycování společenstev.

Zeleň obytných souborů (ZB)

Plochy vegetace uvnitř soustředěné bytové zástavby, bezprostředně navazující na zástavbu s určením k využívání obyvateli sídlišť. Zvláštností plochy je přítomnost charakteristické vybavenosti – dětská hřiště, pískoviště, ale i plochy určené k hospodářskému využívání bloků. Plochu aktivního biologického povrchu nelze snižovat novou stavební činností. Rozvojové programy musí respektovat uspořádání ploch z hlediska údržby a jejich využívání.

Zeleň občanské vybavenosti (ZO)

Funkční typ zahrnující dvě částečně odlišné skupiny ploch. Jedná se o drobné plochy v okolí občanské vybavenosti, které nemají charakter parkově upravených ploch. Do tohoto funkčního typu jsou zahrnuty i plochy často rozsáhlých areálů se zbytkovými plochami

vegetace, v kterých se provozují služby obyvatelům. Rozvojové programy musí vycházet z konkrétního charakteru plochy. Struktura vegetačních prvků podřízena provozu

Zeleň školních a kulturních zařízení (ZK)

Převážně vyhrazená zeleň s omezeným přístupem, převážně oplocená, náležející k areálům všech typů škol, církevních objektů a kulturním zařízením. Plochy je třeba rozvíjet v souladu s potřebami uživatelů objektů při respektování vztahů k vnějším okolním plochám.

Zeleň sportovních areálů (ZS)

Plochy zeleně uvnitř sportovních areálů s upraveným režimem přístupnosti, převážně oplocených, náležejících k vyšší vybavenosti. Zeleň je většinou ve formě parkově upravených ploch, pravidelně udržovaných. Rozvojové programy musí prioritně vycházet z potřeby zajištění kvalitního prostředí pro provozování sportů a sportovního zařízení. Stávající vegetaci nutno pěstebně zabezpečit.

Zeleň zdravotnických zařízení (ZZ)

Plochy zeleně uvnitř zdravotnických zařízení s upraveným režimem přístupnosti, převážně oplocených, náležejících k vyšší vybavenosti. Zeleň je většinou ve formě parkově upravených ploch, pravidelně udržovaných. Rozvojové programy musí prioritně vycházet z potřeby zajištění kvalitního prostředí mikroklimatického a estetického.

Zeleň dopravních staveb (ZD)

Převážně liniové plochy zeleně bezprostředně navazující na komunikace a dopravní stavby. Plochy dělicích pásů, prostory křižovatek a mimoúrovňových dopravních systémů, zelené pásy mezi komunikací a chodníkem, svahy podél silnic. Do kořenového prostoru doprovodné zeleně nelze umísťovat žádné inženýrské sítě. Prostorovou strukturu nutno podřídit zásadám a omezením vyplývajících z provozu na komunikacích.

1.5.1.4 Výměra

Výměra vymezené plochy FKJZ

1.5.1.5 Přístupnost jednotlivých ploch FKJZ

PŘÍSTUPNOST JEDNOTLIVÝCH FKJZ	
S	soukromý (veřejně nepřístupná plocha)
P	poloveřejný (časově omezený přístup na plochu)
V	veřejný (veřejnosti přístupná plocha bez omezení)

- **Základní hodnocení stability plochy sídelní zeleně**

1.5.1.6 Druhové složení

Bod y	Vhodnost druhového složení vegetace
1	vyhovuje charakteru funkčního typu a stanovištním podmínkám
2	Průměrně vhodná, vyhovuje ne zcela charakteru funkčního typu, neohrožuje stabilitu plochy, ale vyžaduje úpravu (částečná výměna druhů, obohacení druhové skladby)
3	nevyhovuje charakteru funkčního typu nebo stanovištním podmínkám, zásadním způsobem ohrožuje stabilitu plochy, většinou chybí v porostní struktuře kosterní druhy dřevin

1.5.1.7 Prostorová struktura

Bod y	Prostorová struktura vegetačních prvků
1	odpovídá funkčnímu typu
2	odpovídá ne zcela funkčnímu typu - je nutno zasáhnout do stratifikace porostu, částečně změnit skladbu vegetačních prvků nebo prostor např. odclonit, otevřít, prosvětlit...
3	prostorovou strukturu je třeba znovu vytvořit, stávající struktura je zcela nevhodná

1.5.1.8 Pěstební a zdravotní stav dřevin

Bod y	Pěstební a zdravotní stav dřevin
1	je vyhovující, zaručuje dlouhodobou existenci funkčního typu na lokalitě
2	u částí vegetačních prvků na ploše je nutný zásah, pěstební stav mírně zanedbaný - nutné dílčí pěstební opatření - např. částečné zmlazení, ojedinělé probírky, u výsadeb nutná výchovná opatření
3	u většiny vegetačních prvků, které jsou nositeli prostorové stability nutný aktuální (jednorázový nebo postupný) zásah - např. celkové probírky, asanace, speciální ošetření většího počtu jedinců, obnova bylinného krytu

1.5.1.9 Věková struktura dřevin

Bod y	Věková struktura dřevin
1	Rozložená věková struktura, na celé ploše zastoupen dostatečný počet nových výsadeb. Zaručen kontinuální vývoj a obměna generací dřevin. Popřípadě se jedná o nově založenou plochu.
2	Převažují dospělé stromy, v segmentech plochy jsou však významné dílčí obnovy (dosadby nových dřevin). Kontinuální generační obměna není zajištěna celoplošně.
3	Zcela převažují dospělí nebo přestárlí jedinci. Postupný rozpad. Případné individuální dosadby nemohou ovlivnit rozpad plochy (aktuální, budoucí).

1.5.1.10 Vybavenost - kvalita vybavenosti a dalších doplňků pro rekreaci

Bod y	Doplňky a vybavenost
1	vyhovují - jsou v dobrém a dostatečném stavu
2	nedostatečné nebo přestávají plnit svoji funkci, je potřebná postupná obnova
3	schází nebo neplní svoji funkci (jsou v rozpadu), neodpovídají charakteru funkčního typu
NN	Není a není nutná

1.5.1.11 Koncepce plochy

Bod y	Koncepce plochy
1	odpovídá a vyhovuje charakteru funkčního typu v ploše
2	ne zcela odpovídá charakteru funkčního typu v ploše, dle možností přistoupit k nápravě konceptu vegetačními prvky, mobiliářem, zpevněnými plochami
3	zcela chybný nebo žádný koncept v ploše, dle možností vytvořit nový koncept plochy

1.5.1.12 Stabilita

STABILITA PLOCHY	
S	Stabilní – plní svou funkci. Je ve své funkci stabilní.
N	Nestabilní – neplní funkci cílového stavu. Je ve své funkci nestabilní.

- **Přítomnost a kvalitativní stav vegetačních prvků**

1.5.1.13 Porost dřevin

- seskupení stromů zpravidla i s dalšími vegetačními prvky. Typickou vlastností bývá složitější prostorová (horizontální i vertikální prostorová struktura. Soubory stromů často uspořádané do porostních etáží vytváří zcela typické porostní prostředí. Jedinci vytvářející interiér porostu zaujímají zpravidla větší korunový prostor vegetačního prvku než jedinci v porostním okraji. Uvedené charakteristiky vymezují tento vegetační prvek vůči skupině stromů.

1.5.1.14 Skupina stromů

– je zpravidla jednoduchý vegetační prvek s jednoduchou prostorovou strukturou, kde se jednotlivé rostliny v různé míře navzájem ovlivňují. Jedinci vytvářející porostní okraj vytváří zpravidla větší korunový prostor vegetačního prvku než jedinci uvnitř skupiny. Uvedené charakteristiky vymezují tento vegetační prvek vůči porostu dřevin.

1.5.1.15 Solitérní strom

- jednotlivě rostoucí strom všech výškových kategorií, listnatý, stálezelený nebo jehličnatý. Jedinec není v korunovém prostoru v dotyku s žádným jiným stromem. Důležitou vlastností u solitéry je rovněž prostor, který ji obklopuje.

1.5.1.16 Skupina keřů

- skupiny dřevin od země rozvětvených (o maximální výšce cca 7 m), u kterých se jednotlivé rostliny v různé míře navzájem ovlivňují – případné mezery mezi jednotlivými keři nejsou větší než horizontální průměry korun jednotlivých keřů. Nejčastěji rozdělujeme skupiny keřů podle kombinace druhového složení, přítomnosti podrostové etáže, přítomnosti stromové etáže (nadrostu) a zápoje.

1.5.1.17 Květinový záhon

- uměle vytvořené společenstvo bylin na zahradnickými technologiemi připraveném stanovišti tak, aby byla zajištěna jeho taxonomická čistota. Taxonomická čistota je termín, kterým vymezujeme taxonomickou skladbu, odpovídající striktně kompozičnímu záměru. Záhon květin je zpravidla dále vymezen vnějším tvarem od okolí, vnitřním členěním, dobou účinnosti a intenzitou údržby v souladu s kompozičním záměrem a ekologicko-pěstitelskými nároky taxonů.

1.5.1.18 Trávníková plocha

- je rostlinné společenstvo složené převážně z trav, pevně srostlé kořeny a odnožemi s vegetační vrstvou půdy. Tato plocha není zpravidla zemědělsky využívána.

1.5.1.19 Tvarovaný/volně rostlý živý plot

- Liniové výsadby dřevin, jejichž funkce je nejčastěji izolační (pohledová clona, oddělení dvou kvalit prostředí atd.). Základním kritériem je dokonalý horizontální a vertikální zápoj. Nejčastěji rozdělujeme živé ploty podle pěstebního tvaru na tvarované a volně rostlé. Tvarované živé ploty jsou opakovaně redukovány tvarovacím řezem do požadovaných rozměrů. Základním kritériem je mimo výše uvedené vlastnosti i souvislý povrch s charakteristickou texturou pro daný taxon.

Kvalitativní stav vegetačních prvků :

Bod y	KVALITA PÉČE A CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY
1	Vysoká – vegetační prvek vitální, zdravý, typického či požadovaného tvaru, bez symptomů poškození, perspektivní a stabilní, a současně VP bez výpadků či mezer.
2	Průměrná – VP se středně sníženou vitalitou, se známkami poškození a zhoršeným zdravotním stavem. Perspektiva a stabilita částečně snížena, a/ nebo v segmentech VP výpadky či mezery.
3	Nízká – VP v důsledku stáří, poškození, chorob či škůdců, snížená vitalita, a/nebo zdravotním stavem, že se předpokládá krátkodobé existence. Nestabilní VP, a/nebo VP se zcela rozpadlou vnitřní prostorovou strukturou.

1.5.2 Návrh pro plochy sídelní zeleně**1.5.2.1 Potřeba obnovy nebo pěstební zásahu**

Bod y	Potřeba zásahu a charakteristické znaky
1	Bez potřeby nebo nízká potřeba – Prvky bez potřeby obnovy či pěstební zásahu (nevyžadují), případně možné drobné zásahy preventivního charakteru.
2	Střední potřeba nebo dílčí potřeba – K udržení plné a dlouhodobé funkčnosti a stability nutno realizovat dílčí pěstební zásahy (segmenty plochy).
3	Vysoká nebo nutná potřeba – Vysoká potřeba stabilizace prvků pomocí rozsáhlých pěstebních zásahů a dílčích obnov. Nebo zcela nestabilní a nefunkční prvky. Zlepšení stavu možné pouze kompletní obnovou

1.5.2.2 Významnost

Bod y	Významnost
1	Velmi vysoká až vysoká. Plocha je významná svým umístěním v systému zeleně (jádrové oblasti, centrální uzly) nebo je u ní předpoklad vysoké reprezentativní funkce. Zeleň v návaznosti na rozvojové osy a uzly v území.
2	Průměrná. Základní plochy v systému zeleně bez nadřazeného významu.
3	Nízká. Plocha je méně významná v systému zeleně. Často plochy v periferních oblastech, zbytkové plochy bez vazby na systém zeleně nebo plochy přecházející do krajiny.

1.5.2.3 Etapizace

Potřeba obnovy či zásahu jsou v rámci řešeného území rozděleny do tří etap. Revitalizace ploch sídelní zeleně by měla probíhat postupně, avšak kontinuálně ve výhledovém horizontu deseti a více let.

1. Etapa – Plochy, které je doporučeno řešit přednostně. Jedná se o plochy, kde je vysoká potřeba obnovy zásahu nebo se jedná o plochy velmi vysoké a vysoké významnosti pro systém zeleně. Obnova doporučena do 5 let.
2. Etapa – Plochy, u nichž je kombinace potřeby zásahu a významnosti průměrná. Období obnovy ideálně v rozmezí 5-10 let.
3. Etapa – Plochy, u kterých je nižší potřeba zásahu nebo se jedná o plochy s nízkým významem pro systém zeleně.

1.5.3 Doplnkové informace

1.5.3.1 Vlastnictví obce – vyhodnocení majetkoprávních vztahů

V tabulkové části vymezeno:

A – Ano, plocha je ve vlastnictví obce.

N – Ne, plocha není ve vlastnictví obce.

A/N - Kombinovaná, plocha je částečně ve vlastnictví obce, vlastníkem části plochy je i jiný majitel než obec.

V mapové části popisu jednotlivých řešených lokalit, která je součástí přílohy je vlastnictví obce vyznačeno šrafovou.

1.6 Charakteristika řešeného území

1.6.1 Přírodní podmínky

1.6.1.1 Klimatické poměry

Podle Quittovy klimatické klasifikace spadá celé území městyse do teplé klimatické oblasti T4.

Zájmové území se vyznačuje velmi dlouhým, velmi teplým a suchým létem a velmi krátkým přechodným obdobím s teplým jarem a teplým podzimem. Zima je krátká, mírně teplá, suchá až velmi suchá s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky. Průměrný roční úhrn srážek v této oblasti se pohybuje kolem 550-600 mm, průměrné roční teploty jsou okolo 9–10 °C.

Některé vybrané klimatické charakteristiky jednotek jsou uvedeny v následujícím přehledu:

	T4
POČET LETNÍCH DNŮ	60-70
POČET DNŮ S PRŮMĚRNOU TEPLOTOU 10 °C A VÍCE	170-180
POČET MRAZOVÝCH DNŮ	100-110
POČET LEDOVÝCH DNŮ	30-40
PRŮMĚRNÁ TEPLOTA LEDNA [°C]	-2 – (-3)
PRŮMĚRNÁ TEPLOTA ČERVENCE [°C]	19-20
PRŮMĚRNÁ TEPLOTA DUBNA [°C]	9-10
PRŮMĚRNÁ TEPLOTA ŘÍJNA [°C]	9-10
PRŮMĚRNÝ POČET DNŮ SE SRÁŽKAMI 1 mm A VÍCE	80-90
SRÁŽKOVÝ ÚHRN ZA VEGETAČNÍ OBDOBÍ [mm]	300-350
SRÁŽKOVÝ ÚHRN V ZIMNÍM OBDOBÍ [mm]	200-300
POČET DNŮ SE SNĚHOVOU POKRÝVKOU	40-50
POČET DNŮ JASNÝCH	110-120
POČET DNŮ ZAMRAČENÝCH	50-60

1.6.1.2 Geologické poměry

Geologická soustava – Západní Karpaty.

Horniny tvořící podloží většiny území jsou nivní sedimenty, nevytříděné šterky, prachovité jíly, písčito-hlinitý až hlinito-písčitý sediment, prachovité písky a jíly, písek, šterk, spraš a sprašová hlína.

Celé území je tvořeno neogenními a kvartérními usazeninami.

1.6.1.3 Geomorfologické poměry

Podle geomorfologického členění patří řešené území do provincie Západopanonské pánve Alpsko-himalájského systému.

Podle regionálního členění reliéfu území městyse náleží:

•	System	:	Alpsko-himalájský
•	Provincie	:	Západopanonská pánev
•	Subprovincie	:	Vídeňská pánev
•	Oblast	:	Jihomoravská pánev
•	Celek	:	Dolnomoravský úval
•	Podcelky	:	Dyjsko-moravská pahorkatina a Dyjsko-moravská niva

Okrsek u Dyjsko-moravské pahorkatiny – Tvrdonická pahorkatina

1.6.1.4 Půdní poměry

Na území městyse Moravská Nová Ves převažuje půdní typ modální černozem na severu, v oblasti kolem nádrže Šterkovna černice fluvická glejová perlická a jižní část katastrálního území tvoří fluvizem glejová.

1.6.1.5 Hydrologické poměry

Řešené území se nachází mezi vodním tokem Svodnice na severu městyse a řekou Kyjovkou (Stupavou) na jihu s přítoky. Jihovýchodním směrem leží vodní tok Kopanice a řeka Morava, která tvoří státní hranici se Slovenskou republikou.

Svodnice má celkovou délku toku 18 km, pramení v Moravské Nové Vsi a pramení zde i její levý přítok.

Řeka Kyjovka (Stupava) má celkovou délku 88 km a daným územím protéká 24,5-27 km říčního toku. Ústí zde také dva přítoky.

Vodní tok Kopanice má celkovou délku toku cca 32 km a daným územím protéká 19-23 km říčního tok se dvěma přítoky.

Řeka Morava na daném území protéká cca mezi 22-24 km říčního toku z celkové délky 270 km.

Na řešeném území se nachází několik menších vodních nádrží a na jihu městyse rozsáhlejší nádrž Štěrkovna s vodní plochou cca 1 km².

1.6.1.6 Biogeografie

Území náleží do biogeografické podprovincie Panonské.

Zájmové území leží částečně v Hustopečském a Dyjsko-moravském bioregionu.

V rámci Hustopečského bioregionu do území zasahují biochory:

- 1RE – Plošiny na spraších, 1.v.s.
- 1RN – Plošiny na zahliněných štěrkopiscích 1. v.s

V rámci Dyjsko-moravského bioregionu do území zasahují biochory:

- 1Lh – Širší hlinité nivy bez hrúdů, 1.v.s.
- 1Le – Širší hlinité nivy s hrúdy, 1.v.s.

Fytogeografické členění je termofyticum v 18b okresku - Dolnomoravský úval.

1.6.1.7 Potenciální přirozené vegetace

V tomto území převažuje jilmová jasenina, částečně prvosenková dubohabřina a sprašová doubrava s *Quercus petraea*, *Q. pubescens*, *Q. robur*.

1.6.2 Ochrana přírody a krajiny

V katastru městyse je chráněné území UNESCO - Dolní Morava, chráněné území Natura 2000 – Soutok Tvrdonicko.

Městys zasahuje do chráněného ložiskového území Hodonín VII a Břeclav.

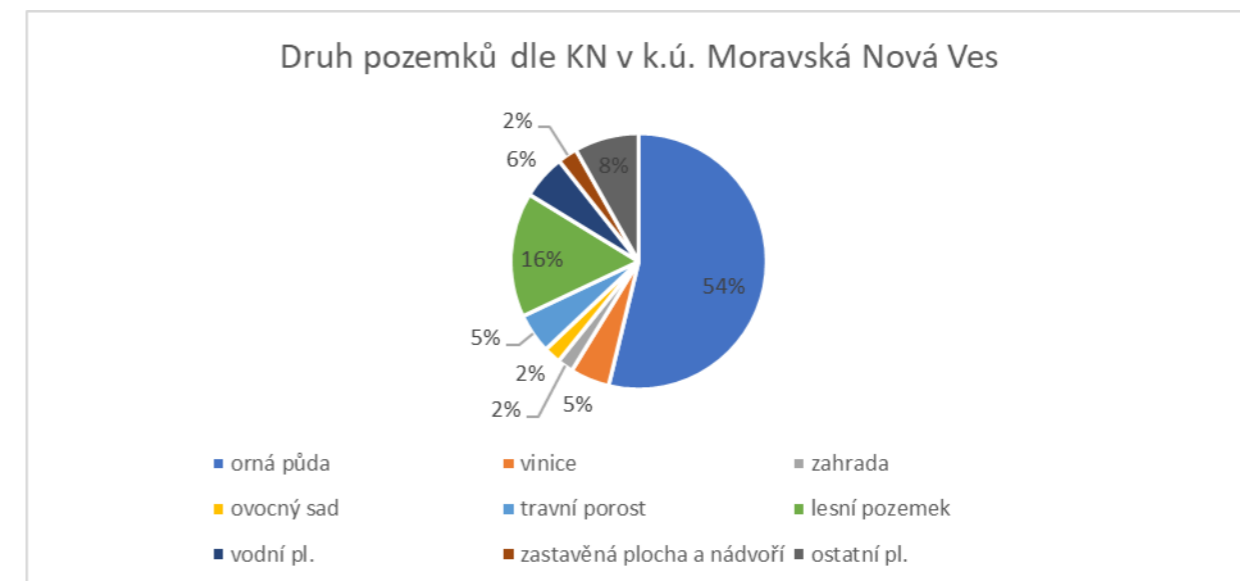
Území kolem nádrže Štěrkovna směrem k řece Morava patří do chráněné oblasti přirozené akumulace vod – Kvartér řeky Moravy, také do útvaru podzemních vod svrchní vrstvy – Kvartér soutokové oblasti Moravy a Dyje, útvaru podzemních vod základní vrstvy – Dolnomoravský úval jižní část a do záplavového území pro Q20 a Q100 vodních toku Morava a Dyje.

1.6.3 Ochrana památek

Na území městyse Moravská Nová Ves jsou tyto nemovité kulturní památky evidované v Ústředním seznamu kulturních památek ČR:

- 20806/7-1570 - kostel sv. Jakuba Staršího
- 20806/7-1570 - socha sv. Floriána
- 20806/7-1570 - socha sv. Václava
- 17057/7-1571 - sousoší sv. Anny
- 30421/7-1573 - socha sv. Jana Nepomuckého

1.6.4 Pozemky ve městě dle druhu pozemku a způsobu využití

Dle informací z katastru nemovitostí je patrné, že 54 % katastrálního území tvoří orná půda. Dalším hojně zastoupeným druhem pozemku jsou lesní pozemky, které zastávají 16 % z celkové plochy katastru. Dále travní porosty činí 5 %. Vodní plocha činí 6 %. Zahrady, zastavěné plochy a ostatní plochy činí 13 %. A nejméně činí ovocné sady, které jsou zastoupeny 2 % celkové plochy.

1.7 ANALYTICKÁ ČÁST – Zhodnocení současného stavu sídelní zeleně

1.7.1.1 Vymezení základních ploch sídelní zeleně

Na základě terénního šetření a podkladu pasportu zeleně a ÚPD byly vymezeny tyto základní plochy sídelní zeleně (v zastavitelném území nebo na přechodu zastavitelného a nezastavitelného území).

Číslo FKJZ	Název ZP	Druh	Výměra (m ²)	Číslo FKJZ	Název ZP	Druh	Výměra (m ²)
1	Hlavní 2	OU	11 743	44	Květná / V Zahradách	OU	700
2	Kamenná 2	PU	160	45	U Jordánky 2	PU	2 849
3	Mikulecká 1	O	742	46	Vinohradská 1	ZD	3 407
4	U Studénky 1	PU	384	47	Sadová - hřbitov	H	7 409
5	Mikulecká 2	OU	4 033	48	Hlavní 1	PU	2 589
6	Na Řádku	OU	3 069	49	Dlážděná	OU	1 017
7	Pod Kostelem	OU	3 533	50	Luční 3	ZS	14 804
8	Úzká	OU	628	51	Na Výsluní 1	ZD	3 902
9	Lipová 2	OU	13 460	52	Medlov	OU	2 007
10	Na Koncích 2	ZD	1 521	53	Ukrajina	OU	2 389
11	Hliník 1	OU	1 001	54	Zelničky 2	OU	2 246
12	Kamenná 1	OU	5 491	55	Široká	OU	1 630
13	Hliník 3	PU	3 354	56	K Záhumní	OU	1 911
14	Hliník 2	PU	3 041	57	Na Kopci 2	OU	5 661
15	Dolní	OU	18 328	58	Na Kopci 1	PU	750
16	Školní 1	ZK	2 752	59	V Zahradách	OU	2 252
17	Vítězství 1	PU	679	60	109	ZD	1 478
18	Květná	OU	2 662	61	Luční 2	OU	6 601
19	Školní 4	PU	515	62	Luční 1	PU	874
20	Na Mlatě	OU	5 458	63	Polní	OU	2 946
21	U Dráhy	OU	1 200	64	Krátká	OU	1 320
22	Školní 2	O	917	65	Zátiší	PU	740
23	Sadová	OU	2 724	66	Zákoutí	OU	1 357
24	U Studénky 2	OU	904	67	Josefovské chalupy	OU	5 140
25	Pod Náspem 2	PU	1 435	68	Výmol 2	OU	725
26	Jana Černého	OU	7 590	68	Výmol 2	OU	489
27	Vítězství 2	OU	13 650	69	Lipová 1	R	2 919
28	U Sokolovny 3	PU	1 867	70	Výmol 1	PU	2 385
29	Školní 3	ZD	1 737	71	Na Výsluní 1	OU	6 251
30	Pod Náspem 3	OU	1 908	72	Na Koncích 1	OU	6 742
31	Vinohradská 2	OU	9 481	73	U Trati 2	OU	12 131
32	Pod Náspem 1	ZD	1 711	74	Kukvická	OU	2 114
33	U Sokolovny 2	OU	6 786	75	U Trati 1	PU	2 625
34	Na Rynku 1	OU	2 776	76	U Mlýna	OU	3 480
35	Průjezdni	OU	1 603	77	Nárožní	OU	960
36	Na Rynku 1	PU	4 594	78	Anenská 2	VD	81

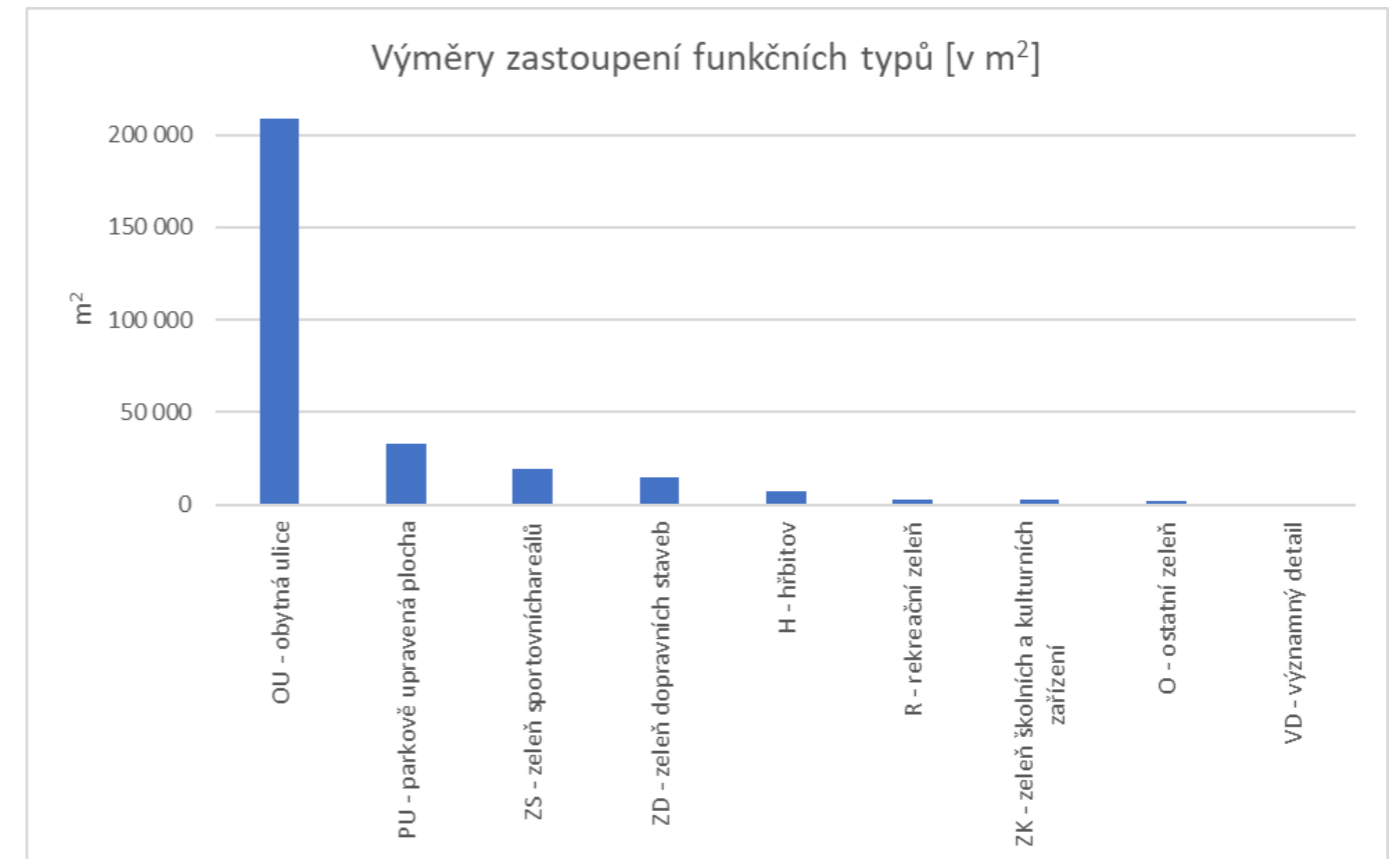
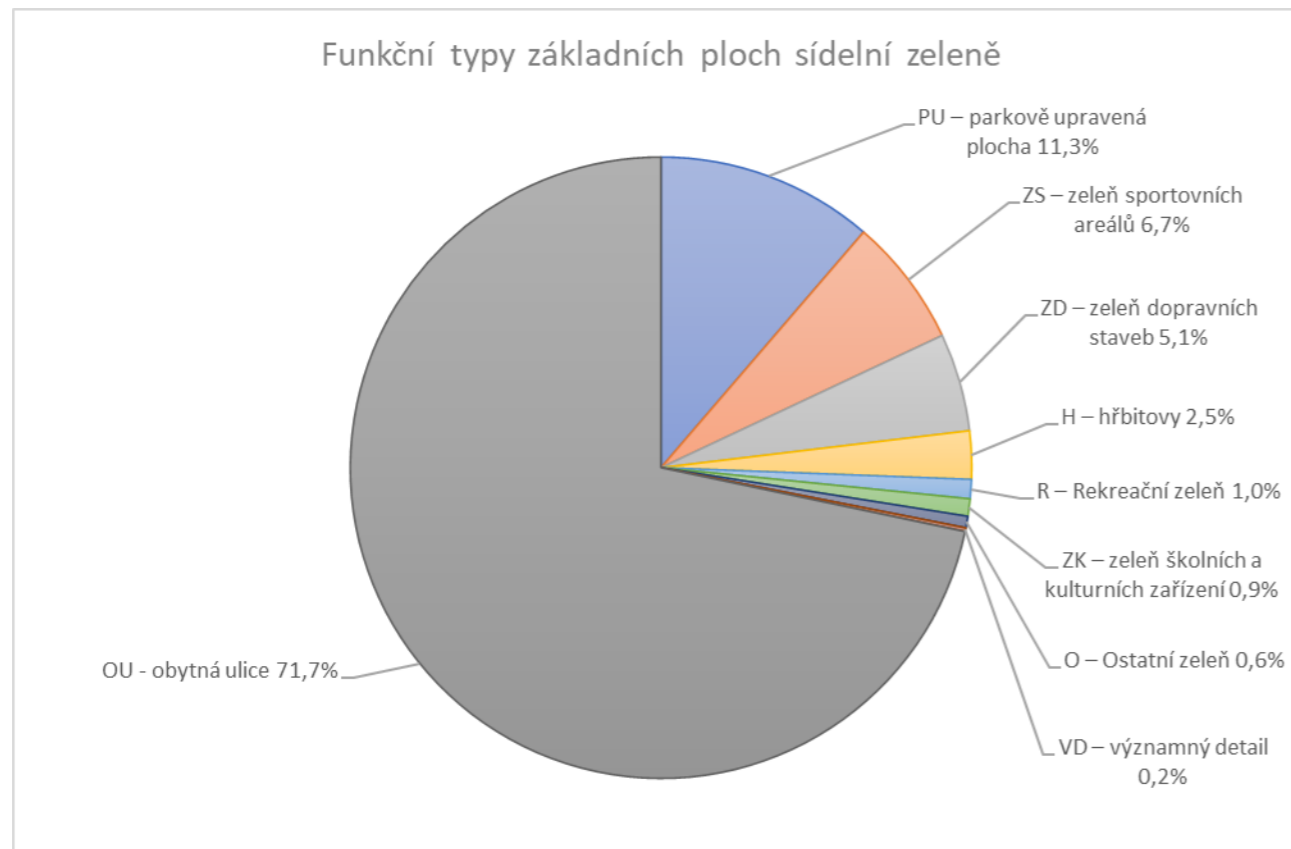
37	Anenská	OU	6 004	79	Školní 5	VD	30
38	náměstí Republiky 2	PU	3 943	80	Na Koncích 3	VD	99
39	náměstí Republiky 1	OU	5 027	81	Dolní 2	VD	334
40	U Sokolovny 1	ZS	4 580	82	Jana Černého 2	VD	18
41	U Jordánky 1	OU	7 986	83	Na Kopci 3	VD	36
42	Jochovská	OU	1 505	84	Výmol 2	OU	489
43	Zelničky 1	ZD	973				

Bilance současného stavu hodnocených ploch

V zastavitelném území městyse Moravská Nová Ves bylo vydefinováno celkem 84 základních ploch. Z těchto 84 základních ploch je 17 ploch řazeno mezi parkově upravené plochy a 47 ploch řazeno jako funkční typ obytná ulice. Ostatní zastoupené funkční typy jsou zastoupeny v počtu 1 až 7 kusy.

Procentuálně tvoří toto zastoupení 20 % parkově upravené plochy a 56 % obytné ulice.

Funkční typ	Součet z FKJZ
H – hřbitovy	1
OU – obytná ulice	47
O – Ostatní zeleň	2
PU – parkově upravená plocha	17
R – Rekreační zeleň	1
VD – významný detail	6
ZK – zeleň školních a kulturních zařízení	1
ZS – zeleň sportovních areálů	2
ZD – zeleň dopravních staveb	7
Celkem	84

Zastoupení jednotlivých funkčních typů dle výměry je následující:

V sídelní zeleni je velkou výměrou zastoupeny plochy obytných ulic a parkově upravených ploch (viz graf níže).

Celková výměra FT je 29 ha.

71,7 % plochy obytných ulic a 11,3 % parkově upravené plochy.

Funkční typ	Součet výměr [m ²]	
H – hřbitovy	7 409	2,5 %
OU – obytná ulice	208 617	71,7 %
O – Ostatní zeleň	1 659	0,6 %
PU – parkově upravená plocha	32 785	11,3 %
R – Rekreační zeleň	2 919	1 %
VD – významný detail	598	0,2 %
ZK – zeleň školních a kulturních zařízení	2 752	0,9 %
ZS – zeleň sportovních areálů	19 384	6,7 %
ZD – zeleň dopravních staveb	14 728	5,1 %
Celkem	290 852	100 %

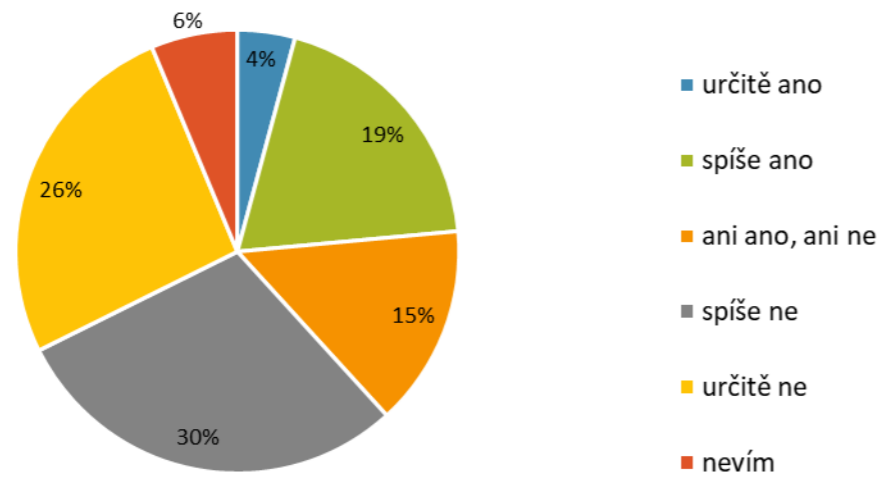
1.7.1 Dotazníkový průzkum

Dotazníkový průzkum byl realizován v říjnu a listopadu 2022. Dotazník byl přístupný elektronicky na webových stránkách městyse, nebo v papírové podobě na úřadě. Dotazník byl realizován za účelem zjištění názoru obyvatelstva města na stav rozvoje městyse v různých oblastech. Dotazník obsahuje 3 tematických otázek zaměřených na zeleň, 5 doplňujících otázek na status respondenta, 5 otázek odpadového hospodářství a 9 obecných otázek rozvoje městyse. Dotazník je koncipován jako anonymní.

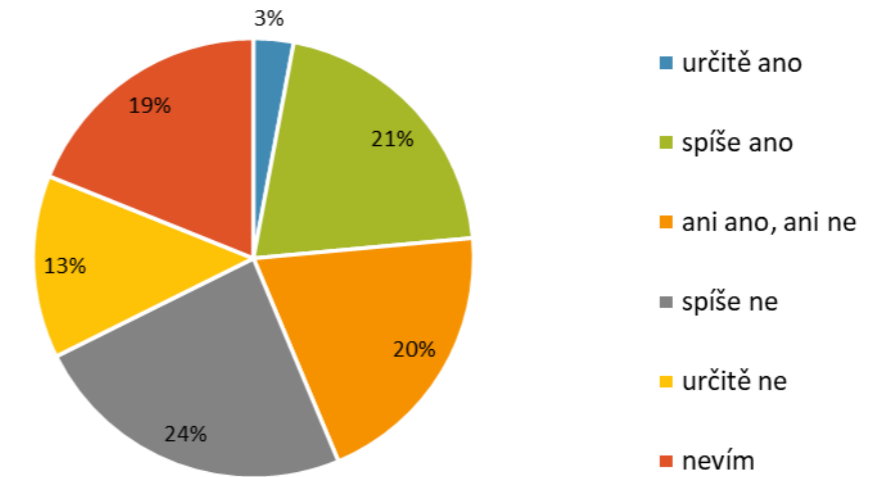
Dotazníku se zúčastnilo 238 respondentů. Toto odpovídá asi 9,1 % počtu obyvatel městyse.

Tematické otázky zaměřené na veřejnou zeleň a status respondenta:

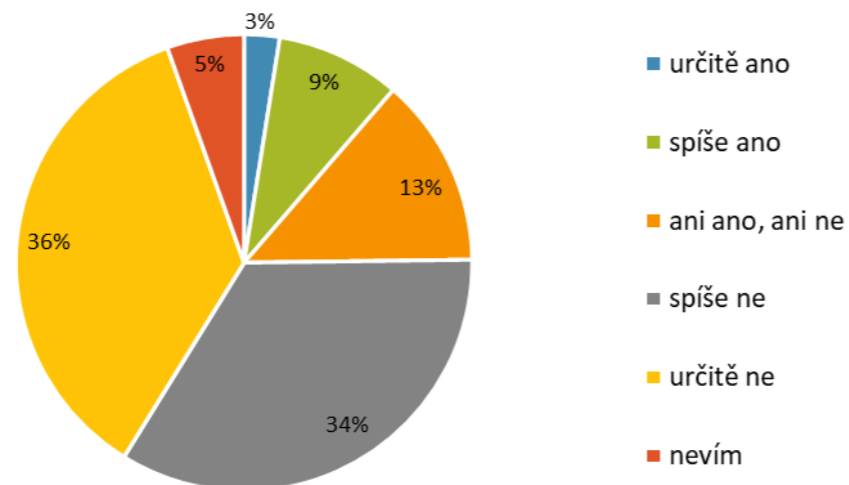
Jste spokojen/-á s rozsahem zeleně v obci?

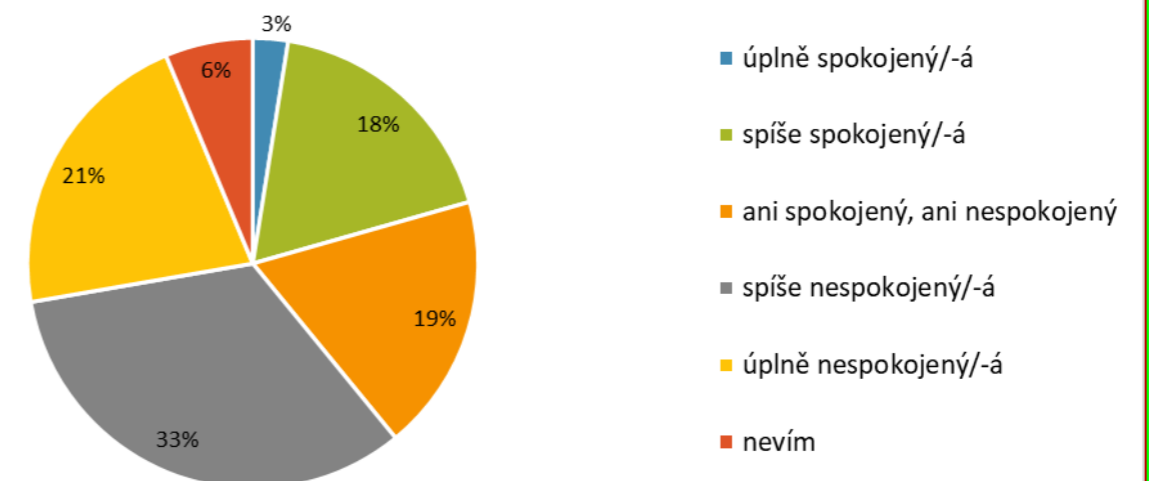
Jste spokojen/-á s druhovou skladbou zeleně v obci?

Jste spokojen/-á s aktuálním stavem veřejné zeleně v obci?

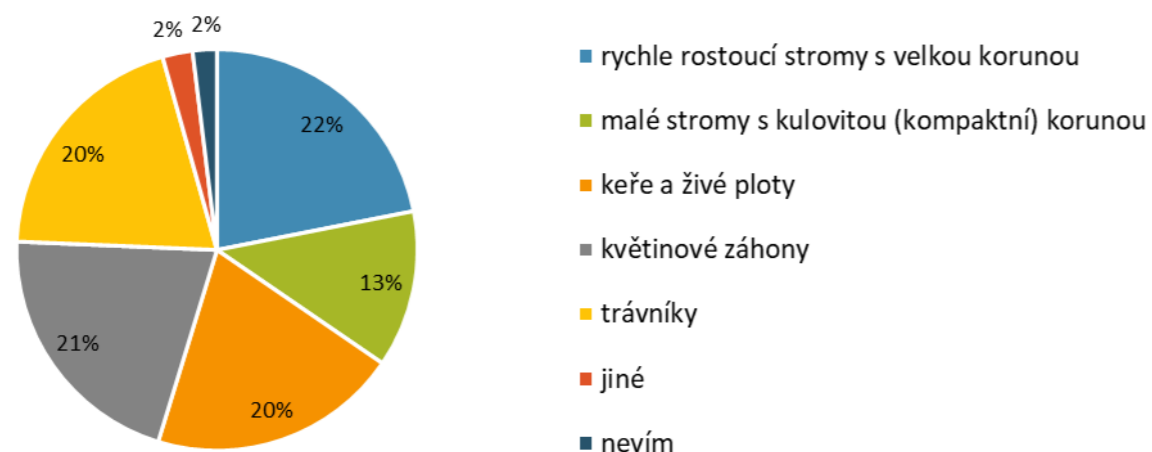
Jak hodnotíte komplexní péči o veřejnou zeleň v okolí Vašeho bydliště?

Která z následujících možností péče o veřejnou zeleň je pro Vás nejdůležitější?

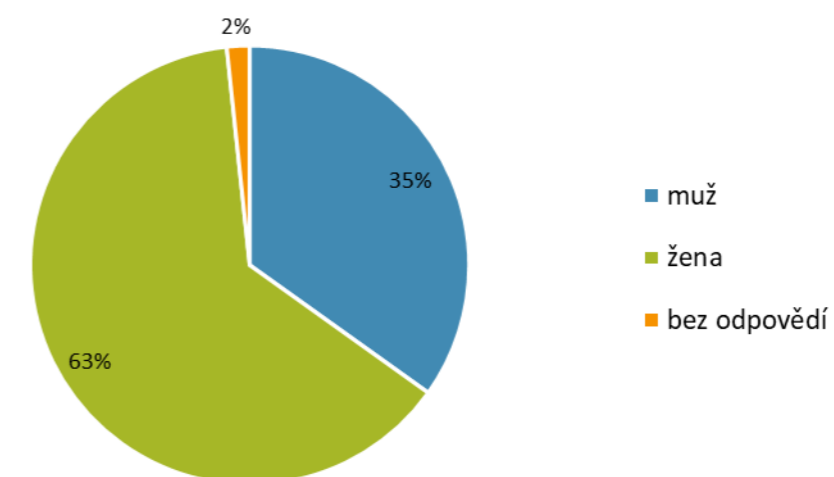

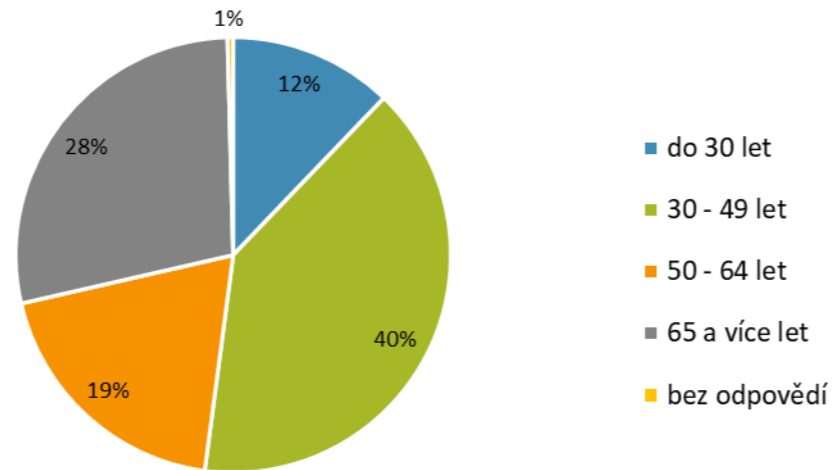
Jaké typy rostlin byste uvítali ve veřejných prostranstvích?

Údaje o respondentovi (238 odpovědí):

Pohlaví

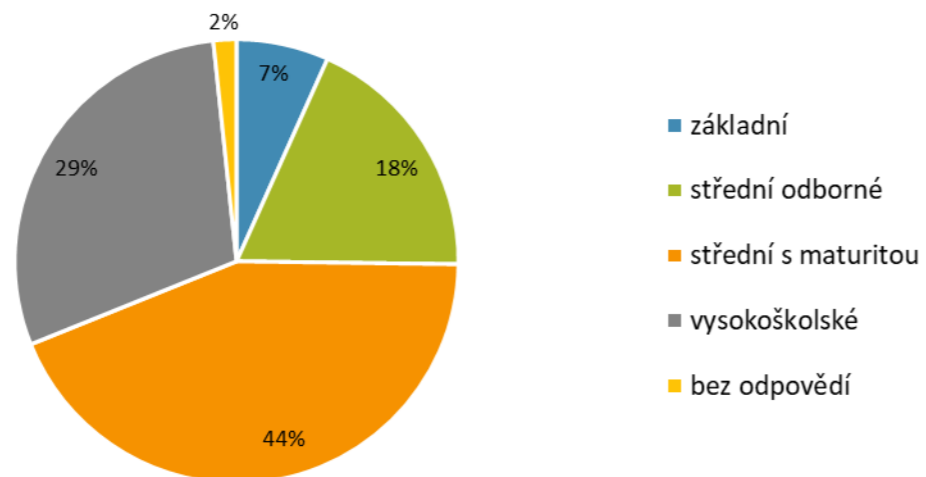

Věk

Lidé by uvítali na veřejných prostranstvích v okolí svého bydliště rychle rostoucí stromy s velkou korunou (22 %), následně květinové záhony (21 %) a dále pak trávníky, keře a živé ploty (po 20 %).

Hodnocení komplexní péče o veřejnou zeleň ve městysu je spíše negativní. Nespokojeno je 54 % dotázaných.

Za nejdůležitější péči o veřejnou zeleň lidé považují v tomto pořadí sekání trávy a likvidaci posečených travin (25 %), výsadbu živých plotů, okrasných dřevin a solitérních stromů (22 %), odstraňování plevelu a uklízení odpadků (20 %), terénní úpravy a zakládání zeleně (16 %) a dále kácení a prořezávání větví stromů a keřů (10 %).

Vzdělání**Shrnutí:**

Většina respondentů má středoškolské vzdělání s maturitou (44 %). Nejvíce respondentů je ve věku 30-49 let (40 %). Nejvíce odpovídali ženy (63 %).

Zeleň hraje v životě respondentů velice důležitou roli, ale většina (56 %) z nich není spokojena s rozsahem veřejné zeleně ve městě. Taktéž 70 % dotázaných není spokojena s aktuálním stavem veřejné zeleně ve městě. Při hodnocení druhové skladby zeleně je více nespokojených odpovědí.

1.8 NÁVRH SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELENĚ**1.8.1 Údržba zeleně – intenzitní třídy**

V současné době probíhá intenzivní údržba na většině ploch sídelní zeleně, zejména v centru obce. Intenzivní údržba by měla být vázána na reprezentativní prostory a péče o zeleň by neměla zatěžovat rozpočet obce. Obecným trendem v důsledku klimatické nouze je extenzifikace zeleně, která se netýká pouze samotné údržby, ale přímo zakládání či převodu vegetačních prvků. Převod se může týkat např. změny nákladného letničkového záhonu za trvalkový zapojený. Nebo dále změna parkového, často sečeného trávníku za luční (omezení seče, případně ponechání průchozích cest).

1.8.2 Doporučení k údržbě zeleně v obci

Navržená opatření se týkají zejména ploch v okrajových částech obce, které nejsou již tolik na očích nebo na ně nezbyly již finanční prostředky, neboť byly investovány do nákladné údržby o centrum obce (vyšší intenzitní třída údržby, parkové trávníky, četné trvalkové a keřové záhony).

Na těchto plochách lze uplatnit opatření, která zároveň představují výrazné trendy současné zahradní a krajinářské tvorby. Tyto trendy souvisí s úsporou nákladů na zeleň. Úspory nákladů při údržbě lze dosáhnout extenzifikací údržby.

Extenzifikace údržby může probíhat na dvou úrovních. Buď na úrovni systému zeleně, kdy bude využíván systém tříd intenzity údržby nebo na úrovni jednotlivých vegetačních prvků

(např. strom, keř, trvalkový záhon). V případě extenzifikace údržby jednotlivých vegetačních prvků se jedná o částečnou rezignaci na dokonalou úpravu.

Může se jednat na například o:

- na vhodných plochách převod parkového trávníku na luční (snížením počtu sečí)
- náhrada letničkových záhonů trvalkovými (případně až záhony přírodě podobnými) – např. u památníku
- postupné rušení prvků náročných na údržbu – mobilní zeleň, letničkové záhony, záhonové růže,...) a jejich náhrada extenzivními druhy výsadeb
- ponechat plodenství trvalek přes zimu v záhonech (neseřezávat)
- minimalizovat tvarování keřových skupin (ponechávat přirozenému růstu a zařadit občasné zmlazení, průklest)

Obecně lze doporučit upřednostňovat jako cílové **přírodě podobné vegetační prvky**. Za přírodě podobné vegetační prvky lze považovat takové, které se svým charakterem výrazně blíží jak rostlinným společenstvům přirozeného a polopřirozeného charakteru, tak i spontánně vzniklým společenstvům rostlin přírodě vzdáleným. Z hlediska praktického se vyznačují určitým stupněm autoregulace, avšak dlouhodobě se bez cílené péče neobejde.

Dalším principem pro podporu extenzifikace vegetačních prvků, je **využívání přírodních procesů**, především ekologickou sukcesi a mezidruhovou konkurenci. Např. dřevinné vegetační prvky s výraznou autoregulací v období rozvojové péče nebo optimalizované trvalkové záhony jako je např. Silbersommer.

Dalším z principů extenzifikace je **minimalizovat prvky bránící průchodu vody, vzduchu a organismů**, jako jsou asfaltové a obdobně působící povrchy cest, zpevněné plochy prostranství, obrubníky zasazené do betonového lože a podobně. Současným trendem je **zachytávat dešťové srážky** na daném prostoru, např. svádění dešťové vody do zasakovacích zařízení, skupin porostů dřevin i jiných vegetačních prvků. Podporovat vznik biotopů a jiných prvků na stavbách, např. ozeleňování stěn, střech, rozmisťování ptačích budek. Vytvářet propojení na další plochy zeleně, respektive biotopy.

I **ekologizace** může najít své místo v rámci péče o vegetační prvky. Jedná se o výrazné omezení až vyloučení prostředků proti chorobám a škůdcům, výrazné omezení až vyloučení herbicidů, omezení/ vyloučení zimní údržby komunikací pomocí kuchyňské soli, používání pomocných materiálů přírodní proveniencí a bez chemické impregnace. Hnojení omezit na nezbytné případy, etapizovat pěstební opatření s negativním vlivem na biotu a vytvářet vhodné biotopy.

Zavádění nových postupů ve správě zeleně může narazit také na problémy. A to zejména na

- nedostatečnou znalosti biologické podstaty dané problematiky (e třeba dokonale znát, jak se rostliny budou na daném stanovišti chovat – konkurenční vztahy, sociabilita, vitalita, rozšiřování apod.).

- nedostatek zkušeností, řemeslných dovedností a znalostí při zakládání a údržbě vegetačních prvků.

- mylná představa, že přírodě podobné prvky nepotřebují žádnou péči. Při dobrém založení potřebují menší objem péče než vegetační prvky klasické.

-zásadní problém může představovat přijetí odlišného vzhledu a úrovně údržby přírodě podobných vegetačních prvků pro obyvatelstvo (nutná osvětová činnost).

Charakter sídelní zeleně v obci je koncipován spíše v duchu zahradnickém a výše zmíněné principy extenzifikace zatím ve své péči neuplatňuje. Výše zmíněné přístupy nejsou jediným možným řešením, ale jinou možností postupů v péči o sídelní zeleň. Není také smyslem okamžitý přechod na tyto principy, ale **kontinuální a pozvolná proměna stávajících vegetačních prvků včetně jejich péče** (intenzitní třídy) určitým směrem za konkrétním cílem. Proces volit jako postupnou obnovu, např. při nutnosti obnovy záhonu, změny v době, kdy vegetační prvek přestane plnit svoji funkci (staré rostliny, výpadky a řídnutí, úhyny). A právě obec by se měla rozhodnout, kterým směrem se vydá, zda je její prioritou tradiční atmosféra nebo extenzifikace a ekologizace či citlivé propojení obojího.

1.8.3 Doporučená údržba vegetačních prvků sídelní zeleně

Zastoupení jednotlivých vegetačních prvků je uvedeno v tabulkách jednotlivých ploch a jejich hodnocení. V podrobněji řešených plochách jsou uvedeny doporučení v kartách ploch.

Vegetační prvky byly evidovány v pasportu zeleně a inventarizaci dřevin (léto 2022).

STROMY

Staré stromy

Staré stromy je vhodné správnou péčí udržet co nejdéle na lokalitě. Po vyhodnocení provozní bezpečnosti dřeviny využít stabilizační zásahy – redukční řezy, instalace dynamických či statických vazeb – k prodloužení životnosti dřeviny. Takto ošetřené dřeviny pravidelně kontrolovat a stabilizační zásahy případně opakovat (např. při postupné stabilizaci sekundární koruny) provádět kontrolu a výměny vazeb. Při vhodné péči se dřeviny může dožít úctyhodného věku. Při nejasnostech je vhodné využívat přístrojové diagnostické metody či tahové zkoušky dřevin.

Je-li strom nutno pokácet, pak ponechat alespoň pařez, je-li to možné.

Řezy udržovací a zdravotní: jsou zaměřeny na řešení zdravotního stavu stromu. Odstraňují se především větve suché, vitálně oslabené, nevhodné z hlediska architektury koruny, křížící se, infikované či napadené škůdci, rizikové z hlediska provozní bezpečnosti, to vše při zachování charakteristického habitu daného taxonu. Zdravotní řez primárně řeší cíle řezu bezpečnostního (akutní zajištění provozní bezpečnosti) a navíc dlouhodobě zlepšuje biomechanickou vitalitu stromu, tj. ovlivňuje jeho provozní bezpečnost v budoucnosti.

Řez je zaměřen na zdravotní stav dřeviny ve smyslu biomechanické vitality - tj. eliminaci a prevenci vzniku a možnosti selhání mechanických poškození, růstových defektů a defektů vzniklých působením patogenů.

Zdravotní řez obecně nemění velikost a architekturu koruny stromu a strom by po řezu měl vypadat v očích laika jako před zásahem. Po jeho provedení by však mělo dojít k nastartování procesů (byť v malých krocích) vedoucích například k oslabení jednoho z kodominantů, omezení vlivu tlakového větvení, dlouhodobé stabilizace defektní větve nebo symetrizace nevyvážené části koruny. Pokud však dřevina nemá zásadní problémy, neměla by se na ní realizace tohoto řezu prakticky projevit.

Odstraňujeme-li v rámci zdravotního řezu malé množství živých větví, je optimální jeho provedení v době plné vegetace, tj. 2. polovina května až konec července - v závislosti na průběhu počasí. Pokud odstraňujeme větší množství živých větví, je vhodnější předjaří - podle počasí únor až 1. polovina dubna.

Stromy v uličních stromořadích (přes 8 let po výsadbě)

- zálivka roztokem hnojiv
- řez (dle potřeby) – průběžná kontrola
- kácení (dle potřeby), odstranění škůdců,...
- Dosadba uhynulých (dle potřeby, cca 5%)

Stromy s individuálními miskami (přes 8 let od výsadbě)

- většinou nepravidelné práce
- zálivka v době přísušků nebo v případě potřeby
- de potřeby řez, kácení, odstranění škůdců,... - dle průběžných kontrol

Před zdravotním řezem bude vždy provedeno zhodnocení zdravotního stavu dřeviny a zhodnocena potřeba řezu.

Na mnoha dřevinách je navržen redukční řez – obvodový redukce a stabilizaci sekundární koruny – s cílem zmenšení náporové plochy koruny a snížením těžiště. Často se jedná o dřeviny s tlakovým větvením a potřebou instalace bezpečnostní vazby. Optimální období provádění řezu je období vegetačního klidu. Rozsáhlejší redukce je nezbytné provádět postupně, v několika etapách s intervalem 5-10 let (podle reakce stromu na předchozí zásahy).

Stabilizace sekundární koruny se provádí na přerostlé sekundární koruně. Snahou je udržení koruny ve stabilním stavu a případné převedení na tvarovací řez. Tento typ řezu je důsledkem dlouhodobého pěstebního zanedbání a je tedy považován za nestandardní pěstební postup. Většinou je řez kombinován s instalací bezpečnostních vazeb.

Odstranění výmladků kmene. Potřeba opakování se řídí dynamikou vývoje výmladků. Řez může být proveden kdykoliv během roku.

Nové výsadby dřevin

Výchovný řez: je nejdůležitějším zakládacím řezem, který se provádí v prvních letech po výsadbě na trvalé stanoviště. Výchovný řez se provádí zpravidla do 10 - 15(20) let po výsadbě, přičemž plynule přechází do některého z technologických typů řezu udržovacích. Výchovný řez je nutné v prvních letech po výsadbě provádět poměrně často, nejlépe jednou za 2-3 roky. V případě starších exemplářů se jeho interval prodlužuje na 3 - 5 let.

Optimální dobou pro realizaci výchovného řezu stromů je zejména období předjarní a první polovina vegetačního období - tedy období více či méně od března do června. Počátek i konec, vlastní doba trvání tohoto období je silně vázána na podmínky konkrétního stanoviště (zejména na nadmořské výšce, mikroreliefu prostředí, klimatických faktorech daného roku, zejména na průběhu zimního období vegetačního klidu a podobně).

Cíl výchovného řezu :

- dosáhnout charakteristického tvaru koruny ošetřovaného jedince,
- připravit optimální podmínky v koruně pro její rozvoj typický pro daný taxon,
- přizpůsobit velikost a tvar koruny funkčním požadavkům stanoviště (zejména úpravou podchodné či podjezdové výšky).

Kromě větví mechanicky poškozených, usychajících, případně i suchých je nutné odstranit či zakrátit zejména kodominantní a tlaková větvení, navzájem se křížící větve, větve nalomené či zlomené a visící v koruně, rostoucí v souběhu, do středu koruny, poškozené a napadené chorobami a škůdci a podobně.

Kromě řezu je třeba v prvních letech pravidelně kontrolovat a opravovat kotvení a ochranu kmene.

Stromy (do 8 let od výsadbě)

- okopávka , odplevelení (případné odpíchnutí okrajů)
- hnojení
- zálivka
- řez
- výměna kůlů
- obnova úvazku
- ochrana kmenů
- obnova uhynulých (cca 10-20%)

Výchovný řez je jedním z nejdůležitějších řezů. Je to ale také jeden z nejzanedbávanějších řezů. Zanedbáním výchovného řezu dojde k vývoji koruny s vadným větvením. Toto větvení je pak v dospělosti napravováno stabilizačními řezy a instalacemi bezpečnostních vazeb. Jejich kontroly, výměny a opakované řezy jsou finančně velmi náročné. Provedení výchovných řezů je tedy nejlepší investicí do budoucnosti a předchází náročné finanční péči o dospělý strom s vadným větvením.

KEŘE

V prvních letech po výsadbě řez nebývá většinou nutný. Později po 3 až 5 letech začneme dělat průklest. Hlavní zásadou je, že při řezu nesmíme porušit přirozený tvar a charakter keře. Jestliže by se tak stalo, neřežeme raději vůbec.

Odstraňujeme suché větve, které zahušťují keře a postupně u země odstraňujeme přestálé větve. Ideální je odstranit pravidelně cca 1/3 starých větví. Okrasný keř je během roku postupně doplní novými výhony a ty se nám následující rok odmění krásnými květy.

Dle typu a stáří keřových výsadeb se provádí řez výchovný, udržovací nebo řez tvarovací, zmlazovací řez (v případě potřeby opakovat), průklest (prosvětlovací řez)

Dalšími pracovními operacemi v údržbě keřů je odplevelování, případné hnojení a zálivka, doplnění mulče v ploše keřů, případné ošetření jedinců napadenými škůdci a chorobami.

Keře se skupinách (do 3 let od výsadbě)

- okopávání
- odpíchnutí okrajů skupin
- hnojení
- zálivka (10 l / m²)
- obnova keřů (cca 10%)

Keře ve skupinách (přes 3 roky od výsadbě)

- odpíchnutí okrajů skupin
- průklest (dle typu větvení keře)

Živé ploty tvarované

- okopávka
- odpíchnutí okrajů pásů
- řez dřevin
- hnojení
- zálivka
- obnova uhynulých dřevon (cca 10%)

Záhony růží

- jarní odhrnutí země (u nemulčovaných záhonových růží)
- jarní řez

- hnojení
- zálivka (10l/m²)
- okopávky, odplevelení
- odstranění odkvetlých květů
- odpíchnutí okrajů
- zimní nahrnutí země (u nemulčovaných záhonových růží)
- obnova záhonu (cca 15%)

Keře solitérní (do 5 let po výsadbě)

- odkopávky, odplevelení
- odpíchnutí okrajů
- řez
- hnojení
- zálivka (10l/m²)
- obnova uhynulých keřů (cca 10%)

Keře solitérní (nad 5 let po výsadbě)

- průklest
- zmlazení
- porytí

TRVALKY

Trvalkové výsadby ve veřejném prostoru jsou voleny z otužilých, dlouhověkých trvalek, druhů málo náchylných k chorobám a odolných škůdcům. Důležitým předpokladem zapojení trvalek je kvalitní příprava půdy před výsadbou - odplevelení, prokypření a případná úprava půdní struktury (přidáním substrátů, hnojiv, případně kondicionérů,...).

Povýsadbová péče:

- doplňování mulče (na výšku 3 – 5 cm (max.10 cm))
- zálivka dle průběhu počasí (1 zálivka 2-5 l vody na m²)
- ruční (výjimečně chemické) odplevelování (do doby zapojení výsadeb)
- případně doplňkové hnojení anorganickými hnojivy (1- 3x za vegetační období dle situace a použitého hnojiva) (obvyklá dávka 20g – 50g /m² nebo dle návodu použitého hnojiva)
- odstraňování odumřelých květenství a odumřelých částí rostlin (u intenzivních výsadeb a vyžadují-li to použité druhy) – u extenzivních výsadeb postačí 1x ročně odstranit odumřelou nadzemní hmotu trvalek v jarním období.

V průběhu životnosti dále provádíme:

- dělení trsnatých trvalek rostoucích ve výsadbách (ve 3-5 letých intervalech) Pozn.: *včasné dělení prodlouží životnost krátkověkých trvalek.*
- redukce expanzivních druhů trvalek ve výsadbách (v případě potřeby)
- ochrana proti chorobám a škůdcům (dle potřeby)

TRÁVNÍKY

Pro ještě vyšší biologickou hodnotu trávníků se doporučuje tzv. mozaikovitá seč, kdy část plochy zůstává neposečena. V případě mozaikovitě seče se doporučuje ponechat okraje neposečených ploch zvlněné (rovné okraje evokují nedodělanou práci). Plochy budou sekány tak, aby neposečená část byla pokaždé jinde - tím se zajistí dlouhodobě prosperující trávník, nepřerůstající v ruderální porost. První jarní seč bude odložena, až tráva povyroste - tím se podpoří kvetení bylin a omezí kvetení trav.

První odplevelovací seč je na 20 - 30 cm, další seče už na standardních 5 - 6 cm.

Seč by nikdy neměla probíhat při teplotách nad 25 stupňů, aby nedošlo ke spálení rostlin vysokými teplotami. Posečený materiál (seno) je třeba z louky odvážet.

Trávníky

- Jarní vyhrabání
- podzimní shrab listí
- válení
- hnojení
- sekání
- hrabání trávy
- provzdušnění
- prořezání
- zálivka (10l/m²)
- Obnova (0-5%)

Dle intenzitní třídy se pak trávníky liší počtem opakování jednotlivých operací.

1.8.4 Intenzitní třídy údržby zeleně

Četnost prací za období 1 roku při údržbě jednotlivých prvků dle intenzitních tříd (pro variantu údržby : opt = optimální a min.= minimální) – dle VÚKOZ Průhonice.

	I.		II.		III.	
	opt.	min.	opt.	min.	opt.	min.
1. Trávníky						
jarní vyhrabání	1	1	0,5	1	0	0
podzimní shrab listí	3	1	2	1	0,5	1
válení	1	1	1	0	0	0
hnojení	4	4	1	1	0,5	0,5
sekání	15	15	8	6	3	2
hrabání trávy	8	8	8	4	3	2
provzdušnění	0,5	0,3	0,3	0,2	0	0
prořezání	0,5	0,3	0,3	0,2	0	0
zálivka (10l)	25	25	10	0	0	0
obnova (%)	5	0	5	0	0	0

	I.		II.		III.	
	opt.	min.	opt.	min.	opt.	min.
2. Záhony trvalek						
odstranění zimní ochrany	1	0	1	0	1	0
okopávka s odplevelením	10	8	6	4	6	2

hnojení minerální	2	2	1	1	1	0,5
hnojení kompostem	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1
zálivka (10l/m2)	10	10	4	4	2	2
odstranění odkvetlých květů	10	8	6	4	6	2
odpíchnutí okrajů	10	3	6	1	6	0,5
přikrytí na zimu	1	0,5	1	0	1	0
obnova (%)	0	20	15	15	15	0

3. Záhony růží	I.		II.		III.	
	opt.	min.	opt.	min.	opt.	min.

jarní odhrnutí země	1	1	1	1	1	1
jarní řez	1	1	1	1	1	1
hnojení minerální	2	1	1	1	1	1
hnojení kompostem	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
zálivka (10l/m2)	5	5	3	3	3	3
okopávka s odplevelením	8	5	5	3	3	2
odstranění odkvetlých květů	8	5	5	3	3	2
odpíchnutí okrajů	8	3	5	1	3	1
zimní nahrnutí země	1	1	1	1	1	1
obnova (%)	15	15	15	15	15	15

4. Keře s individuálními miskami do stáří 5 let po výsadbě

	I.		II.		III.	
	opt.	min.	opt.	min.	opt.	min.

okopávka s odplevelením	4	2	2	1	1	1
odpíchnutí okrajů	4	2	2	1	1	-
řez	1	0,5	1	0,5	1	0,3
hnojení minerální	1	1	0,5	0,3	0,5	0,3
zálivka (10l/m2)	2	2	1	1	1	0,5
obnova uhynulých keřů (%)	10	10	10	10	10	10

5. Keře s individuálními miskami starší 5 let

	I.		II.		III.	
	opt.	min.	opt.	min.	opt.	min.

průklest	0,3	0,2	0,3	0,2	0	0
zmlazení	0,1	0	0,1	0	0	0
prorytí	0,2	0,2	0,1	0	0	0

6. Stromy s individuálními miskami do stáří 5 let po výsadbě

	I.		II.		III.	
	opt.	min.	opt.	min.	opt.	min.

okopávka s odplevelením	4	2	2	1	1	0
-------------------------	---	---	---	---	---	---

odpíchnutí okrajů	4	2	1	1	0,5	0
hnojení minerální	1	1	0,5	0,5	0,5	0
zálivka (10l/m2)	2	2	1	1	0	0
řez	1	1	1	0,5	1	0,5
výměna kůlů	0,2	0,2	0,2	0	0,2	0
obnova úvazků	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0
ochrana před okusem	0,2	0	0,2	0	0,2	0
obnova uhynulých (%)	10	10	10	10	10	10

7. Stromy s individuálními miskami starší 5 let

nepravidelné práce, dle potřeby

8. Zahuštěné výsadby do stáří 3 let po výsadbě

	I.		II.		III.	
	opt.	min.	opt.	min.	opt.	min.

okopávka	10	5	6	3	4	2
odpíchnutí okrajů	8	2	5	1	3	0,5
hnojení minerální	2	1	2	0,5	1	0,5
zálivka (10l/m2)	5	5	3	3	2	2
obnova uhynulých (%)	10	10	10	10	10	10

9. Zahuštěné výsadby přes 3 roky po výsadbě

	I.		II.		III.	
	opt.	min.	opt.	min.	opt.	min.

odpíchnutí okrajů	3	1	1	0	0	0
průklest	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0

10. Živé ploty tvarované

	I.		II.		III.	
	opt.	min.	opt.	min.	opt.	min.

okopávka	3	1	1	1	1	0,5
odpíchnutí okrajů	3	1	1	0,5	1	0,3
řez	4	3	3	2	2	1
hnojení minerální	2	1	1	1	1	1
zálivka (10l/m2)	2	2	1	1	0	0
obnova uhynulých (%)	10	10	10	10	10	10

okopávka s odplevelením	85 - 230	m2	dle sklonitosti
odpíchnutí okrajů	individuální nacenění dle stavu		
hnojení minerální	dle použitého prostředku, typu aplikace a plochy		
zálivka (10l/m2)	120 - 400	m3	podle množství, vzdálenosti dovozu, přístupnosti
řez	175 - 770		výchovný řez (dle výšky)
výměna kůlů	27 - 270	ks	cena typu kotvení - ukotvení jedním nebo třemi kůly - cena dle velikosti a počtu kůlů
obnova úvazků	30	ks	
ochrana před okusem	130	ks	cena pro typ ochrany - mechanicky pletivem
obnova uhynulých (%)	individuální nacenění dle stavu		

7. Stromy s individuálními miskami starší 5 let

významné solitery - individuálně dle inventarizace

8. Zahuštěné výsadby do stáří 3 let po výsadbě

Cena (Kč)

poznámky

okopávka	75 - 240	m2	s odplevelením
odpíchnutí okrajů	individuální nacenění dle stavu		
hnojení minerální	dle použitého prostředku, typu aplikace a plochy		
zálivka (10l/m2)	120 - 400	m3	podle množství, vzdálenosti dovozu, přístupnosti
obnova uhynulých (%)	individuální nacenění dle stavu		

9. Zahuštěné výsadby přes 3 roky po výsadbě

Cena (Kč)

poznámky

odpíchnutí okrajů	individuální nacenění dle stavu		
průklest	53 - 260	ks	dle velikosti koruny a trnitosti

10. Živé ploty tvarované

Cena (Kč)

poznámky

okopávka	75 - 240	m2	s odplevelením
odpíchnutí okrajů	individuální nacenění dle stavu		
řez	30 - 90	m2	podle výšky, tvaru, trnitosti...
hnojení minerální	dle použitého prostředku, typu aplikace a plochy		
zálivka (10l/m2)	120 - 400	m3	podle množství, vzdálenosti dovozu, přístupnosti
obnova uhynulých (%)	individuální nacenění dle stavu		

1.8.6 Doporučený sortiment rostlin pro použití (do krajiny a sídla)

Sortiment rostlin vhodných do okrajových částí zastavěného území a volné krajiny stojí především na použití domácích dřevin a jejich kultivarů, které by ovšem neměly být příliš odlišné od původního druhu (zejména pak pestrolisté, stříhanolisté a bizarní formy).

Samozřejmostí jsou ovocné stromy a keře, které vždy doprovázely lidská obydlí a rostliny nepůvodní, avšak typické pro venkovská sídla. Rozhodně nelze doporučit použití cizokrajných jehličin, zejména z čeledi cypřišovitě (zeravy, cypřišky) a nepůvodní jalovce.

Pro stříhané živé ploty lze doporučit habr, javor babyku, buk. Pro volně rostoucí živé ploty jsou vhodné domácí keře v kombinaci s keří ovocnými, případně keři, které jsou typické pro venkovská sídla (viz seznam níže).

Dřeviny vhodné pro výsadby v katastru obce (zohledňující přírodní podmínky,...) :

Pozn.: uvedeny i příklady jejich vhodných kultivarů (výčet není kompletní a třeba zohlednit lokalitu u konkrétních výsadeb – půdní podmínky, vláhové poměry,...)

Jehličnany domácí

- *Pinus sylvestris* + kultivar 'Watererii', *P. mugo* + kultivary
- *Taxus baccata* + kultivary

Listnaté stromy domácí

- *Acer campestre*, *A. platanoides*, *A. pseudoplatanus* – kultivary dle půdních podmínek
- *Aesculus hippocastanum* (zdomácnělý)
- *Betula pendula*, *Betula verrucosa*
- *Carpinus betulus* – kultivary dle půdních podmínek
- *Pyrus pyraeaster*
- Ovocné stromy (švestky, třešně, jabloně, hrušně, ořešáky)
- *Quercus robur*, *Q. petraea* – kultivary dle půdních podmínek
- *Sorbus aucuparia*, *S. torminalis*, *S. aria* – kultivary dle půdních podmínek
- *Tilia sp.* – kultivary dle půdních podmínek
- *Ulmus laevis*, *U. carpiniifolia*
- *Populus tremula*
- *Fagus sylvatica* – kultivary dle půdních podmínek

Vlhčí lokality:

- *Alnus glutinosa* – kultivary dle půdních podmínek
- *Fraxinus excelsior* – kultivary dle půdních podmínek
- *Salix fragilis*, *S. alba*
- *Prunus padus* – kultivary dle půdních podmínek
- *Populus alba*, *P. nigra*

Listnaté keře domácí

- *Amelanchier ovalis*
- *Cornus mas*
- *Cornus sanguinea*
- *Corylus avellana*

- *Crataegus laevigata a monogyna* + kultivary 'Paul' Scarlet', 'Roseo Plena', 'Plena'
- *Ligustrum vulgare*
- *Lonicera xylosteum*
- *Euonymus europaeus*, *E. verucosus*
- *Prunus spinosa* (dle původnosti vhodný, ale zplaňuje, a proto není běžně vysazován)
- *Prunus fruticosa*
- *Rosa canina*, *R.pimpinelifolia*
- *Rhamnus catharticus*
- *Staphyllea pinnata*
- *Salix caprea*, *S. aurita*, *Salix purpurea*
- *Viburnum opulus* + kultivar 'Roseum', *Viburnum lantana*

Listnaté keře nepůvodní avšak typické pro venkovská sídla

- *Buddleja sp.* + kultivary
- *Buxus sempervirens*
- *Deutzia sp.* + kultivary
- *Forsythia sp.* + kultivary
- *Hydrangea sp.* + kultivary
- *Philadelphus sp.* + kultivary
- Růže obecně
- *Syringa vulgaris* + kultivary

Ovocné keře

- Angrešty, rybíz, muchovníky, zimolezy, aronie, ...

Polokeře a popínavé rostliny

- *Clematis sp.* + kultivary
- *Hedera helix*
- *Lonicera sp.*
- *Parthenocissus sp.*
- *Vinca minor*

Trvalky, léčivé a aromatické rostliny

- Obecně lze z trvalek používat druhy vhodné na dané stanoviště (stínomilné, vlhkomilné, suchomilné) a také ty, které mají přirozený vzhled (nešlechtěné na velikost květu, či plnokvětost)
- Nevhodné jsou cizokrajné traviny (panášované či pestrolisté)
- Druhy trvalek, které se snadno šíří svými semeny, nebo výběžky do okolí, by se neměly využívat na plochách s přechodem do krajiny (*Aster*, *Solidago canadensis*, *S. gigantea*, *S. rigida*, *Helianthus tuberosus*, *Coreopsis tripteris*, *Gaura biennis*, *Lupinus polyphyllus*, *Rudbeckia laciniata*)

2. VÝKRESOVÁ ČÁST

1. Základní plochy zeleně
3. Zdravotní stav dřevin